

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра виробничого та інвестиційного менеджменту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан Факультету аграрного менеджменту
Анатолій ОСТАПЧУК
2023 р.

“СХВАЛЕНО”
на засіданні кафедри виробничого
та інвестиційного менеджменту
Протокол № 8 від “18” квітня 2023 р
В.о. завідувача кафедри
Марина ДЄЛІНІ

“РОЗГЛЯНУТО”
Гарант ОП «Управління інвестиційною
діяльністю та міжнародними проектами»
Гарант ОП
Лідія ШИНКАРУК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДІЛОВА ГРА «СТРАТЕГІЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТУ В АПК»

спеціальність 073 «Менеджмент»
освітня програма Управління інвестиційною діяльністю та міжнародними проектами
Факультет Аграрного менеджменту
Розробники: член.кор. НАНУ, д.е.н., професор Шинкарук Л.В., д.е.н., професор Деліні М.М. к.е.н., доцент Лобунець Т.В.

Київ – 2023 р.

1. Опис навчальної дисципліни

ДІЛОВА ГРА «СТРАТЕГІЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТУ В АПК»

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	
Освітній ступінь	Магістр
Спеціальність	073 «Менеджмент»
Освітня програма	Управління інвестиційною діяльністю таміжнародними проектами
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	Вибіркова
Загальна кількість годин	150
Кількість кредитів ECTS	5
Кількість змістових модулів	2
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-
Форма контролю	екзамен
Показники навчальної дисципліни для денної форми навчання	
	денна форма навчання
Рік підготовки	2
Семестр	1
Лекційні заняття	20 год.
Практичні, семінарські заняття	40 год.
Лабораторні заняття	-
Самостійна робота	90
Індивідуальні завдання	-
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	6 год.

2. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Мета дисципліни Ділова гра «Стратегія реалізації проєкту в АПК» є формування у майбутніх фахівців сучасного системного мислення та комплексу спеціальних вмінь і навичок застосування універсального інструментарію управління проєктами та їхньої реалізації в сфері АПК.

Основним **завданням** вивчення дисципліни “Ділова гра «Стратегія реалізації проєкту в АПК»” є забезпечення науково-методичного підґрунтя опанування студентами спеціальності 073 «Менеджмент» спеціалізація «Управління інвестиційною діяльністю та міжнародними проєктами» основних інструментів зі стратегії реалізації проєктів в сфері АПК.

Дисципліна “Ділова гра «Стратегія реалізації проєкту в АПК» викладається для студентів денної та заочної форми навчання. При викладанні використовують електронні бази даних та офіційні сайти міжнародних програм та різних іноземних грантодавців, розробляється розрахункова модель проєкту в MS Excel.

Компетентності ОП:

інтегральна: Здатність виконувати завдання та вирішувати проблемні питання у сфері управління інвестиційною діяльністю та міжнародними проєктами, що передбачає застосування сучасних теорій та методів інвестиційного та проєктного менеджменту у професійній діяльності або у процесі навчання, проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

СК1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів;

СК2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.

Програмні результати навчання (ПРН) ОП:

ПРН4. Обґрунтовувати та управляти проєктами, генерувати підприємницькі ідеї;

ПРН5. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах;

ПРН6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність;

ПРН13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення при розробці та реалізації проєкту.

3. Програма та структура навчальної дисципліни для:

– повного терміну денної (заочної) форми навчання;

Програма навчальної дисципліни
Змістовий модуль 1.
ОСОБЛИВОСТІ ПРОЄКТУВАННЯ В АПК

Тема 1. Цілі, результати і стратегія проєкту

Стратегічні рішення на підприємствах та фактори впливу на їх прийняття. Передумови прийняття стратегічних рішень у процесі управління підприємством. Стратегії управління ресурсами підприємства (ресурсозабезпечення та ресурсозбереження) та особливості їх вибору. Стратегії підприємств на іноземних ринках.

Тема 2. Процедура прийняття стратегічних рішень в АПК

Діагностика та ідентифікація проблеми. Аналіз чинників виникнення проблеми. Формування альтернативних стратегічних рішень. Вибір стратегічного рішення. Реалізація стратегічного рішення.

Тема 3. Проєктний підхід в реалізації проєктів в АПК

Класичні підходи до управління організаціями. Сучасні підходи до управління організаціями. Процесно-орієнтований підхід управління організацією. Цільовий підхід в управлінні. Управління за результатами.

Передумови виникнення проєктного підходу управління. Проєктний підхід як альтернатива ієрархічної системи управління. Переваги проєктного управління. Недоліки проєктної організації. Система проєктного управління. Доцільність використання проєктного підходу. Елементи системи проєктного управління. Переваги та недоліки проєктного підходу.

Підходи та принципи системи управління проєктами. Підходи до побудови систем управління проєктами. Основні задачі, які вирішує система управління проєктно-орієнтованим підприємством. Проблеми використання проєктного підходу в управлінні. Основні обмеження впровадження проєктного підходу. Характеристика стадій управління за результатами. Методи управління проєктами.

Тема 4. Проєктне середовище в АПК

Середовище проєктів в АПК. Особливості реалізації проєктів в АПК. Оцінка внутрішнього та зовнішнього середовища при реалізації проєктів в АПК. PEST-аналіз проєктів в АПК. Мезорівень та мегарівень зовнішнього середовища проєктів в АПК.

Змістовий модуль 2
ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТУ В АПК

Тема 5. Законодавче регулювання проєктної діяльності в АПК

Основні нормативно-правові засади, які регулюють реалізацію проєктів в АПК. Стратегія продовольчої безпеки України. Стратегія розвитку експорту продукції сільського господарства, харчової та переробної промисловості України. Фіто-санітарні норми реалізації проєктів в АПК.

Тема 6. Можливості залучення зовнішніх джерел в АПК

Джерела фінансування проєктів в АПК, їх переваги і недоліки. проєкту. Грантові можливості залучення коштів в проєкти АПК. Діяльність Європейських фінансових інституцій щодо фінансування проєктів в АПК. Проєктне фінансування в сфері АПК.

Тема 7. Особливості розрахунків ефективності проєктів в АПК

Показники прибутковості проєкту в АПК. Групи коефіцієнтів ефективності проєкту. Розрахунок собівартості проєктів в АПК. Показники ефективності проєкту в АПК. Розрахунок точки беззбитковості проєкту в АПК.

Тема 8. Ризики та гарантії реалізації проєктів в АПК

Поняття та класифікація ризиків в АПК. Види ризиків в АПК та причини їх виникнення. Методологія виявлення та аналізу ризиків. Ідентифікація ризиків та їх економічна оцінка. Принципи оцінки ризиків. Кількісний та якісний аналіз ризиків. Методи кількісної оцінки ризиків. Особливості фінансового, валютного та комерційного ризику. Фінансові рішення в умовах ризику. Концепція управління ризиками. Зміст та порядок розробки плану запобігання ризикам. Заходи для нейтралізації або мінімізації негативних наслідків можливих ризиків в АПК.

Структура навчальної дисципліни для: «ДІЛОВА ГРА «СТРАТЕГІЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТУ В АПК»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. ОСОБЛИВОСТІ ПРОЄКТУВАННЯ В АПК														
Тема 1. Цілі, результати і стратегія проєкту	1	18	2	5	-	-	11	18	1	1				16
Тема 2. Процедура прийняття стратегічних рішень в АПК	2	19	2	5	-	-	12	19	1	2				16
Тема 3. Проєктний підхід в реалізації проєктів в АПК	4	18	2	5	-	-	11	19	1	1				17
Тема 4. Проєктне середовище в АПК	5	19	2	5	-	-	12	20	1	2				17
Разом за змістовим модулем 1		74	8	20	-	-	46	76	4	6				66
Змістовий модуль 2. ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТУ В АПК														
Тема 5. Законодавче регулювання проєктної діяльності в АПК	6	19	3	5	-	-	11	18	1	1				16
Тема 6. Можливості залучення зовнішніх джерел у проєкти в АПК	8	19	3	5	-	-	11	19	1	2				16
Тема 7. Особливості розрахунків ефективності проєктів в АПК	9	19	3	5	-	-	11	18	1	1				16
Тема 8. Ризики та гарантії реалізації проєктів в АПК	10	19	3	5	-	-	11	19	1	2				16
Разом за змістовим модулем 2		76	12	20	-	-	44	74	4	6				64
Усього годин		150	20	40	-	-	90	150	8	12				130

4. Теми семінарських занять

Не передбачено навчальним планом

5. Теми практичних занять

№з/п	Назва теми	Кількість годин
	Змістовий модуль 1. ОСОБЛИВОСТІ ПРОЄКТУВАННЯ В АПК	
1	Тема 1. Цілі, результати і стратегія проєкту	5
2	Тема 2. Процедура прийняття стратегічних рішень в АПК	5
3	Тема 3. Проєктний підхід в реалізації проєктів в АПК	5
4	Тема 4. Проєктне середовище в АПК	5
Разом за модулем 1		20
	Змістовий модуль 2. ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТУ В АПК	
5	Тема 5. Законодавче регулювання проєктної діяльності в АПК	5
6	Тема 6. Можливості залучення зовнішніх джерел у проєкти в АПК	5
7	Тема 7. Особливості розрахунків ефективності проєктів в АПК	5
8	Тема 8. Ризики та гарантії реалізації проєктів в АПК	5
Разом за модулем 2		20

6. Теми лабораторних занять

Не передбачено навчальним планом

7. Теми самостійної роботи

№з/п	Назва теми	Кількість годин
	Змістовий модуль 1. ОСОБЛИВОСТІ ПРОЄКТУВАННЯ В АПК	
1	Тема 1. Цілі, результати і стратегія проєкту	11
2	Тема 2. Процедура прийняття стратегічних рішень в АПК	12
3	Тема 3. Проєктний підхід в реалізації проєктів в АПК	11
4	Тема 4. Проєктне середовище в АПК	12

Разом за модулем 1		46
	Змістовий модуль 2. ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТУ В АПК	
5	Тема 5. Законодавче регулювання проєктної діяльності в АПК	11
6	Тема 6. Можливості залучення зовнішніх джерел у проєкти в АПК	11
7	Тема 7. Особливості розрахунків ефективності проєктів в АПК	11
8	Тема 8. Ризики та гарантії реалізації проєктів в АПК	11
Разом за модулем 2		44

8. Зразки контрольних питань, тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами.

8.1. Контрольні питання для визначення рівня засвоєння знань студентами

1. Поняття стратегії та її види в АПК.
2. Відмінність стратегічних рішень від оперативних.
3. Рівні стратегічних рішень.
4. Типологія стратегій проєкту в АПК.
5. Стратегії на рівні регіону та держави.
6. Фактори впливу на прийняття стратегічних рішень.
7. Передумови прийняття стратегічних рішень.
8. Чинники формування стратегії.
9. Стратегія обмеженого зростання.
10. Стратегії диверсифікованого зростання.
11. Мета та завдання підприємства та їх зв'язок із стратегічним рішенням.
12. Виробнича стратегія підприємства.
13. Етапи прийняття стратегічних рішень в АПК
14. Етап формулювання проблеми: основні елементи та загрози.
15. Етап вибору альтернатив: основні елементи та загрози.
16. Етап реалізації стратегії: основні елементи та загрози.
17. Аналіз середовища в прийнятті стратегічних рішень в АПК.
18. Сутність та об'єкти стратегічного аналізу в процесі прийняття стратегічних рішень.
19. Типи зовнішнього середовища підприємства.
20. Стратегічний аналіз галузевого середовища.
21. Модель життєвого циклу галузі та її значення при прийнятті стратегічних рішень.
22. Аналіз внутрішнього середовища при прийнятті стратегічних рішень.
23. PEST – аналіз підприємства.
24. Основні підходи до прийняття стратегічних рішень.

25. SWOT – аналіз проєкту в АПК.
26. Зміст та структура стратегічного прогнозу як інструменту прийняття стратегічних рішень.
27. Сегментація ринку в процесі прийняття стратегічних рішень.
28. Оцінка потенціалу підприємства.
29. Фінансова оцінка підприємства.
30. Метод дисконтування періоду окупності – призначення, формула розрахунку.
31. Метод чистого теперішнього значення доходу (NPV–метод) – призначення, формула розрахунку.
32. Внутрішня норма прибутковості (IRR) – призначення, формуларозрахунку.
33. Призначення аналізу впливу інфляції на оцінку ефективності інвестицій.
34. Як розраховується прогноз прибутку від реалізації інвестиційного проєкту?
35. Розрахункові схеми оцінки показників ефективності проєкту.
36. Визначте роль власних джерел у фінансуванні проєкту.
37. Охарактеризуйте порядок формування на підприємстві чистого прибутку.
38. Як розраховується чистий дохід підприємства?
39. Структура власних фінансових ресурсів підприємства.
40. Структура позикових фінансових ресурсів підприємства.
41. Показники фінансової стійкості підприємства.
42. Показники рентабельності проєкту.
43. Показники ліквідності проєкту.
44. Ризики, які можуть виникнути при реалізації стратегічного рішення.
45. Назвіть основні міжнародні фінансові інституції, які беруть участь у фінансуванні проєктів.
46. Дайте визначення напрямкам діяльності Світового банку щодо фінансування проєктів в АПК.
47. Визначить тенденції фінансування проєктів в Україні.
48. Надайте характеристику ЄБРР та фінансування проєктів в АПК.
49. Визначить можливості участі вітчизняних підприємств зі сфери АПК в грантах ЄБРР.
50. У чому полягає специфіка фінансування проєктів міжнародними регіональними банками розвитку?
51. Охарактеризуйте діяльність Європейського інвестиційного банку в фінансуванні проєктів.
52. Які програми ЄС діють в Україні?
53. Охарактеризуйте ЄІБ.
54. На яких питаннях фокусується співпраця ЄІБ в сфері охорони навколишнього середовища?
55. Надайте характеристику Структурним фондам ЄС та Фонду гуртуванню.
56. Охарактеризуйте проєкт COSME/EEN для проєктів АПК.
57. Охарактеризуйте проєкт EEN для проєктів АПК.

58. Охарактеризуйте проект EU4Business для проектів АПК.

8.2. Тести:

1. Головним інструментом планування і ефективної організації роботи бізнес проекту є:

- 1 стратегія
- 2 адміністративний план
- 3 опис завдань
- 4 бізнес-план

2. Бізнес-план якого стандарту надається в організації країн Євросоюзу?

- 1 Стандарт ЄБРР
- 2 Стандарт TACIS
- 3 Стандарт UNIDO
- 4 Стандарт ISO

3. Одним з найбільш популярних типів діаграм в управлінні проектами є:

- 1 діаграма Ганта
- 2 дерево рішень
- 3 дерево проблем
- 4 точкова діаграма

4. РМВОК це:

- 1 стандарт з управління проектами
- 2 керівництво з управління проектами
- 3 уніфіковані правила з управління проектами
- 4 класифікатор з управління проектами

5. Набір проектів та програм і окремих робіт, які згруповані разом в цілях сприяння ефективному управлінню цими роботами по досягненню стратегічних цілей організації – це:

- 1 проектна програма
- 2 портфель проектів
- 3 комплекс проектів
- 4 цільова група проектів

6. Яка основна слабка сторона класичного проектного управління?

- 1 Етапи в ньому не відповідають логіці виконання
- 2 Складна внутрішня система підпорядкування виконавців
- 3 Він не є гнучким до змін
- 4 Витратний

7. Визначте предметну групу, яка включає в себе процеси, необхідні для ідентифікації, визначення, комбінації, уніфікації, координації, контролю

і завершення різних видів діяльності і процесів, пов'язаних з проектом.

- 1 Ресурси
- 2 Інтеграція
- 3 Стейкхолдери
- 4 Зміст
- 5 Вартість
- 6 Строки
- 7 Ризики
- 8 Якість
- 9 Закупівлі

8. До якої групи показників відносяться показники валової рентабельності, рентабельності операційної діяльності, рентабельності звичайної діяльності та рентабельності продаж?

- 1 показники прибутковості проекту
- 2 показники інвестиційної привабливості
- 3 показники рентабельності проекту
- 4 показники окупності проекту

9. Яка основна відмінність Scrum від класичного проектного управління?

- 1 система схожа, окрім терміну, який дається на виконання етапів
- 2 проект розбивається на частини, які потім розбиваються за пріоритетом власником продукту.
- 3 проект не розбивається на етапи, а виконується за власним баченням команди
- 4 підходить до великих інженерних та будівельних проектів

10. Мета проекту повинна бути:

- 1 конкретною, досяжною, актуальною
- 2 глобальною, масштабною, важливою
- 3 лаконічною, але охоплювати багато проблем
- 4 інформативною, амбіційною, регулятивною

11. Які три види діяльності здійснює будь-яка організація або компанія?

- 1 функціональну (операційну), проектну, форс-мажорну
- 2 планувальну, операційну, збутову
- 3 стратегічну, функціональну (операційну); соціальну
- 4 економічну; політичну; соціальну

12. Унікальний набір процесів, що складається з координованих і керованих задач з датою початку і завершення, який застосовується для досягнення цілі називається...:

- 1 проектом
- 2 стратегічним планом
- 3 бізнес-планом

13. Застосування методів, інструментів, технік і компетенцій, націлених на отримання результату називається:

- 1 супроводом проекту
- 2 управлінням проектами
- 3 реалізацією проекту
- 4 виконанням проекту

14. Встановлена послідовність фаз від початку до завершення проекту називається:

- 1 терміном проекту
- 2 горизонтом проекту
- 3 життєвим циклом проекту
- 4 масштабом проекту

15. До якої групи показників відносяться показники валового доходу, валового прибутку, чистого прибутку?

- 1 показники рентабельності проекту
- 2 показники інвестиційної привабливості
- 3 показники прибутковості проекту
- 4 показники окупності проекту

16. Якої групи процесів не існує в проектному менеджменті?

- 1 ініціювання
- 2 планування
- 3 коректування
- 4 виконання
- 5 управління
- 6 завершення

17. Визначте предметну групу, яка включає в себе процеси, необхідні для ідентифікації, визначення, комбінації, уніфікації, координації, контролю і завершення різних видів діяльності і процесів, пов'язаних з проектом.

- 1 Ресурси
- 2 Інтеграція
- 3 Стейкхолдери
- 4 Зміст
- 5 Вартість
- 6 Строки
- 7 Ризики
- 8 Якість
- 9 Закупівлі

18. Одним із ключових параметрів оцінки при виборі проекту для фінансування є:

- 1 кількість інвесторів

- 2 кількість виконавців
- 3 рівень ризику
- 4 актуальність

19. Яка сильна сторона є у методу управління проектом Agile ?:

- 1 наявність загальних цінностей
- 2 гнучкість та адаптивність
- 3 простота у реалізації
- 4 крос-функціональність команди

20. Проект, який включає цільові програми розвитку регіонів, галузей та інших утворень – це:

- 1 монопроект
- 2 мультипроект
- 3 мегапроект
- 4 масштабний проект

21. Одним із ключових параметрів оцінки при виборі проекту для фінансування є:

- 1 кількість інвесторів
- 2 кількість майбутніх акціонерів
- 3 рівень ризику
- 4 актуальність

22. Одним з найбільш популярних типів діаграм в управлінні проектами є:

- 1 діаграма Ганта
- 2 дерево рішень
- 3 дерево проблем
- 4 точкова діаграма

23. До якої групи показників відносяться показники періоду окупності проекту, чистої приведеної вартості, внутрішньої норми доходності, прибутковості вкладень?

- 1 показники прибутковості проекту
- 2 показники інвестиційної привабливості
- 3 показники рентабельності проекту
- 4 показники окупності проекту

24. Мета проекту повинна бути:

- 1 конкретною, досяжною, актуальною
- 2 глобальною, масштабною, важливою
- 3 лаконічною, але охоплювати багато проблем
- 4 інформативною, амбіційною, регулятивною

25. Якої групи процесів не існує в проектному менеджменті?

- 1 ініціювання

- 2 планування
- 3 коректування
- 4 виконання
- 5 управління
- 6 завершення

26. Головним інструментом планування і ефективної організації роботи бізнес проекту є:

- 1 стратегія
- 2 адміністративний план
- 3 опис завдань
- 4 бізнес-план

27. Застосування методів, інструментів, технік і компетенцій, націлених на отримання результату називається:

- 1 супроводом проекту
- 2 управлінням проектами
- 3 реалізацією проекту
- 4 виконанням проекту

28. Встановлена послідовність фаз від початку до завершення проекту називається:

- 1 терміном проекту
- 2 горизонтом проекту
- 3 життєвим циклом проекту
- 4 масштабом проекту

29. Бізнес-план якого стандарту надається до організацій, які працюють із Світовим банком?

- 1 Стандарт TACIS
- 2 Стандарт ЄБРР
- 3 Стандарт UNIDO
- 4 Стандарт ISO

30. Розглядається інвестиційний проект з розміром початкових інвестицій у розмірі 25 000 грн. Чистий грошовий дохід за роками складе: 1 рік - 9500 грн, 2 рік – 10000 грн, 3 рік – 12500 грн, 4 рік - 13000 грн. Ставка дисконтування – 18 %. Необхідно визначити, які дії доцільно виконати відносно даного проекту.

- a. Проект доцільно прийняти
- b. Проект доцільно відхилити
- c. Проект доцільно прийняти, з урахуванням змін (вказіть яких)

31. Підприємство розглядає проект, який передбачає інвестування 120000 грн. в виробництво. Цей проект принесе на протязі 4-х років наступні доходи: 1-й рік - 20000 грн., 2-й рік – 35000 грн., 3-й рік – 45000 грн., 4-й рік – 50000 грн. Вартість капіталу для даного проекту становить 15 % річних.

- a. 4 роки
- b. 3 роки
- c. 3,4 роки
- d. 3,6 роки

32. Контрольний пакет акцій компанії «Веселка» має намір придбати великий європейський холдинг. Після поглинання буде проведена зміна менеджменту компанії, і структура капіталу буде рефінансована до цільової ($W_d = 48\%$, $W_E = 52\%$). Аналіз ринку показує, що ринкова вартість позикового капіталу за боргами, які залучаються холдингом, може навіть знизитися (у зв'язку з новим рейтингом) до 14,0%, а вартість власного капіталу дорівнюватиме 16,2%. Якою буде середньозважена вартість капіталу? Ставка податку на прибуток – 18%.

33. Впровадження у виробництво млина вартістю (1 варіант – 30 тис. грн., 2 варіант – 40 тис. грн., 3 варіант – 50 тис. грн.) має за прогнозами приносити впродовж 4 роки чистий прибуток (щорічно по: 1 варіант – 14 тис. грн., 2 варіант – 15 тис. грн., 3 варіант – 16 тис. грн.), при нормі дисконту 18%. Необхідно визначити, який варіант проекту є найбільш доцільним

- 1. 1 варіант
- 2. 2 варіант
- 3. 3 варіант
- 4. Жодний варіант не є доцільним

34. Підприємство розглядає два альтернативних проекти. Кожен з них має норму прибутковості 20 % і реалізується протягом 4-х років. Ці проекти генерують такі грошові потоки.

Роки	Інвест иції	CF_1	CF_2	CF_3	CF_4
"А"	Проект 100 000	30 000	35 000	35 000	45 000
"Б"	Проект 120 000	30 000	40 000	45000	55 000

Який з цих проектів треба схвалити:

- 1. Проект «А»
- 2. Проект «Б»
- 3. Відхилити обидва проекти

9. Методи навчання

Під час вивчення курсу для активізації навчального процесу застосовуються ділові ігри, проблемні завдання, підготовка реферативних доповідей та інші методи та засоби активізації пізнавальної діяльності студентів.

На лекціях увага студентів зосереджується увага на проблемних питаннях за структурованим матеріалом з наведенням конкретних прикладів практичного застосування отриманих знань та зарубіжного досвіду вирішення окремих проблем та заохоченням студентів до критичного сприймання нового матеріалу. На практичних заняттях запроваджуються різні навчальні технології: обговорення проблем, дискусії; вирішення ситуаційних вправ; розв'язання проблемних питань; мозковий штурм; кейс-методи; аналіз конкретної ситуації; робота в малих групах; рольові та ділові ігри; письмовий контроль знань; індивідуальне та групове опитування; перехресна перевірка завдань з наступною

аргументацією виставленої оцінки тощо.

Обов'язковими елементами активізації навчальної роботи студентів є чіткий контроль відвідування студентами занять, заохочення навчальної активності, справедлива диференціація оцінок.

10. Форми контролю.

Форма контролю знань студентів з дисципліни «Ділова гра «Стратегія реалізації проєкту в АПК»» – екзамен.

11. Розподіл балів, які отримують студенти.

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамен та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 26.04.2023 р. протокол № 10)

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

12. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчально-методичний комплекс дисципліни «Ділова гра «Стратегія реалізації проєкту в АПК», 2021 р.

13. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні:

1. Бутко М. П., Бутко І. М., Дітковська М.Ю. та ін. Менеджмент інвестиційної діяльності : підручник; за заг. ред. М.П.Бутка. К. : Центр учбової літератури, 2018. 480 с.

2. Деліні М.М., Князева Т.В. Міжнародні та національні гранти : навчально-методичний комплекс для магістрів спеціальності 073«Менеджмент». Вінниця, 2018. 92 с.
3. Довгань Л. Є., Мохонько Г. А., Малик І. П. Управління проектами : навчальний посібник. Київ : КПІ ім. І. Сікорського, 2017. 429 с.
4. Забродська Г.І., Забродська Л.Д., Пічугіна Т.С., Гринько А.П. Стратегічний менеджмент. Частина 1. Теоретичні засади формування системи стратегічного управління в організації. Навч. посіб. у структур.-логіч. схемах. Харків: ХДУХТ, 2017. URL : http://www.dut.edu.ua/uploads/1_2005_81045597.pdf.
5. Кабаченко Д.В. Прийняття управлінських рішень в умовах невизначеності та ризику // Економічний вісник НГУ. 2017. №2(58). С. 107–115.
6. Когон К., Блейкмор С., Вуд Дж. Керування проектами. Фаубла, 2018. 240 с.
7. Крайнік О.М., Тахтаджиєва Н.І. Планування проектних дій: навчально-методичний посібник для студентів ЗДІА спеціальності 8.18010013“Управління проектами» денної форми навчання, Запоріжжя, ЗДІА, 2015. 80 с.
8. Майорова Т.В., Ляхова О.О. Проектне фінансування: підручник. Київ: КНЕУ, 2017. 434 с.
9. Медведєва О.М. Ціннісно-орієнтовано управління взаємодією в проектах: монографія. Сєверодонецьк: СНУ ім. Володимира Даля, 2015. 242 с.
10. Петренко Н. О., Кустріч Л.О., Гоменюк М.О. Управління проектами. Навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 244 с.
11. Петрович Й.М., Новаківський І.І. Управління інноваційними проектами: навч. посіб. Львів: Вид-во Львів.політехніки, 2016. 313 с.
12. Приймак В.М. Управління проектами. Навчальний посібник. Київ: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2017. 464 с.
13. Прийняття проектних рішень: Навчальний посібник / Фещур Р. В. та ін. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2013. 220 с.
14. Управління проектами. Теорія і практика професійного управління бізнес-проектами та програмами розвитку : підруч. [в 3 ч.] / В.О. Онищенко та ін. Полтава : ПолтНТУ, 2017. 284 с.
15. Управління проектами: навчальний посібник до вивчення дисципліни для магістрів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» спеціалізації: «Менеджмент і бізнес-адміністрування», «Менеджмент міжнародних проектів», «Менеджмент інновацій», «Логістика»/ Уклад.: Л.Є. Довгань, Г.А.Мохонько, І.П.Малик. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. 420 с.
16. Шинкарук Л.В., Мостенська Т.Л., Мостенська Т.Г. Інвестиційний менеджмент : навчальний посібник. Національний університет біоресурсів і природокористування України., 2017. 160 с.

Допоміжні:

1. Bannikov, V., Lobunets T., Buriak, I., Maslyhan, O., Shevchuk, L. On the question of the role of project management in the digital transformation of small and medium-sized businesses: essence and innovative potential. // *Amazonia Investiga* Том 11. 2022. № 55. – Р. 334-343. <https://amazoniainvestiga.info/index.php/amazonia/article/view/2105>

2. Гриневич Т.С., Павлова С.І. Проектний підхід в управлінні підприємством, як важлива складова його функціонування. Тези І Міжнародної науково-практичної конференції "Підприємницька модель економіки та управління розвитком підприємства", 8-9 листопада 2018 р. Житомир, с. 330-333.

3. Деліні М.М. Юдович А.С. Процес прийняття управлінських рішень в умовах невизначеності на прикладі ТОВ «Ласуня». Економіка і суспільство, Вип. 7. 2016. С. 542-545.

4. Корюгін А.В., Лобунець Т.В. Ринок землі як інструмент активізації діяльності в аграрній сфері. *Економіка та суспільство*. 2022. №39. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1377>

5. Лобунець Т. В. Можливості краудфандингового фінансування проектів в АПК. Збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми менеджменту та фінансів в сучасних глобалізаційних процесах». Ірпінь, 2019. С. 417-419.

6. Лобунець Т. В. Можливості реалізації проектного фінансування в умовах війни. Збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (17-18 листопада 2022 р.). Інклюзивний розвиток національної економіки: глобальні тенденції, можливості України та роль агропродовольчого сектору: Київ: НУБіП України, 2022. С. 132-134.

7. Лобунець Т.В., Погребицький М. Л., Сіра Е. О. Особливості досягнення належного рівня продовольчої безпеки України в умовах війни. *Ефективна економіка*. 2022. № 10 URL: <https://www.nauka.com.ua/index.php/ee/article/view/647/654>

8. Сучасні підходи до управління підприємством: Збірник тез доповідей VII Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, 28 квітня 2016 р. – К: Вид-во «Політехніка», 2016. – 104 с.

9. Тіщенко Є.О. Теоретичні засади управління ризиками проектного фінансування. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія: економіка і менеджмент. 2017. Вип. 27(2). С. 119-122. URL: <http://www.vestnik-econom.mgu.od.ua/journal/2017/27-2-2017/25.pdf> (дата звернення: 10.10.2019 р.)

10. Як отримати європейські гранти на розвиток. Офіційний сайт KPMG. URL : <https://home.kpmg/ua/uk/home/media/press-releases/2018/07/yak-otrimati-evropeiskie-granti-na-rozvitok.html> (дата звернення : 15.10.2019 р.)

Інформаційні ресурси

1. Гранти для бізнесу. Найбільші програми підтримки бізнесу в Україні URL : <https://18000.com.ua/blogs/granti-dlya-biznesu-najbilshi-programi-pidtrimki-biznesu-v-ukraini/> (дата звернення : 29. 09. 2019 р.)

2. ЕБРР реалізує в Україні більше сотні проектів підтримки бізнесу. URL : <https://www.epravda.com.ua/rus/news/2019/02/19/645426/> (дата звернення : 18.08.2019 р.)

3. Европейские гранты: как их получить украинскому предпринимателю. URL: <https://www.epravda.com.ua/rus/columns/2018/10/2/641199/> (дата звернення: 19. 10. 2019 р.)

4. Оцінка ефективності інвестицій в Excel. Розрахунок NPV, PP, DPP, IRR, ARR, PI. URL: <https://sgv.in.ua/off-lifaq/28-otsinka-efektivnosti-investitsij-v-excel-rozrakhunok-npv-pp-dpp-irr-arr-pi> (дата звернення: 28.09.2019 р.)